

מד"ר פתרון תרגיל 1

1. פתרו את המשוואות הבאות:

$$y' + \frac{1}{x}y = 3 \cos(2x), x > 0 \quad \text{א.}$$

$$q(x) = 3 \cos(2x), p(x) = \frac{1}{x}, \text{ מד"ר לינארית מסדר 1}$$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $y = e^{-\int p(x)dx} \cdot [\int q(x)e^{\int p(x)dx} dx + c]$. לכן הפתרון הוא

$$y = e^{-\int \frac{1}{x} dx} \cdot [\int 3 \cos(2x) e^{\int \frac{1}{x} dx} dx + c] = e^{-\ln|x|} \cdot [\int 3 \cos(2x) e^{\ln|x|} dx + c] = \frac{1}{|x|} \cdot [\int 3 \cos(2x) |x| dx + c]$$

נתון $x > 0$ לכן נוריד את הערך מוחלט:

$$y = \frac{1}{x} \cdot [\int 3 \cos(2x) x dx + c] = \frac{1}{x} \cdot [\frac{3}{2} x \sin(2x) - \frac{3}{2} \int \sin(2x) dx + c] =$$

$$\frac{3}{x} \cdot [x \sin(x) \cos(x) + \frac{1}{4} \cos(2x) + c] = 3 \sin(x) \cos(x) + \frac{3}{4x} \cos(2x) + \frac{c}{x}$$

עשינו אינטגרציה בחלקים)

$$\boxed{y = 3 \sin(x) \cos(x) + \frac{3}{4x} \cos(2x) + \frac{c}{x}}$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$2ydx - xdy = 0 \quad \text{ב.}$$

$$2ydx - xdy = 0 \Rightarrow 2ydx = xdy \Rightarrow 2 \frac{dx}{x} = \frac{dy}{y} / \int ()$$

$$2 \ln |x| + c = \ln |y| \Rightarrow |y| = e^{2 \ln|x| + c} = e^{\ln|x|^2} \cdot e^c \Rightarrow y = \pm e^c \cdot x^2$$

נסמן $c = \pm e^c$ לכן הפתרונות הם $\boxed{y = c \cdot x^2}$. (עבור $c = 0$ מתקבל עבור $y = 0$ לכן רגולרי).

$$\frac{dy}{dx} = \frac{x^2 + 3y^2}{2xy} \quad \text{ג.}$$

לאחר הצבה נקבל: $\frac{dy}{dx} = z + \frac{dz}{dx} x$ לכן $y = zx, z = \frac{y}{x}$ נציב $\frac{dy}{dx} = \frac{x^2}{2xy} + \frac{3y^2}{2xy} = \frac{x}{2y} + \frac{3y}{2x}$

באגף ימין נכפיל את המונה $\frac{dx}{x} = \frac{2dz}{\frac{1}{z} + z} \iff \frac{dz}{dx} x = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{z} + z \right) \iff z + \frac{dz}{dx} x = \frac{1}{2z} + \frac{3}{2} z$

והמכנה ב z לכן $\frac{dx}{x} = \frac{2zdz}{1+z^2}$ נחשב $\int \frac{dx}{x} = \ln|x|$ נחשב $\int \frac{2zdz}{1+z^2}$ נציב $u = 1+z^2$ לכן $du = 2zdz$ לכן $\int \frac{2zdz}{1+z^2} = \int \frac{1}{u} du = \ln|u| = \ln|1+z^2|$

לכן $\ln|x| = \ln\left|1 + \frac{y^2}{x^2}\right| + c = \ln\left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right) + c$ לכן $z = \frac{y}{x}$ נציב בחזרה $\ln|x| = \ln|z^2 + 1| + c$

לכן $|x| = e^{\ln|x|} = e^{\ln\left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right) + c} = e^c \cdot e^{\ln\left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right)} = e^c \cdot \left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right)$

$x = \pm e^c \cdot \left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right) = c \cdot \left(1 + \frac{y^2}{x^2}\right) \Rightarrow \frac{y^2}{x^2} = \frac{x}{c} - 1 \Rightarrow y^2 = \frac{x^3}{c} - x^2 \Rightarrow y = \pm \sqrt{\frac{x^3}{c} - x^2}$

לכן הפתרון הוא $y = \pm \sqrt{\frac{x^3}{c} - x^2}$

ד. $y' + 3y = x + e^{-2x}$

מד"ר לינארית מסדר 1, $p(x) = 3$, $q(x) = x + e^{-2x}$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $y = e^{-\int p(x) dx} \cdot \left[\int q(x) e^{\int p(x) dx} dx + c \right]$

לכן הפתרון הוא: $y = e^{-\int 3 dx} \cdot \left[\int (x + e^{-2x}) e^{3x} dx + c \right] = e^{-3x} \cdot \left[\int (x + e^{-2x}) e^{3x} dx + c \right]$
 $= e^{-3x} \cdot \left[\int x e^{3x} + e^x dx + c \right] = e^{-3x} \cdot \left[\int x e^{3x} dx + e^x + c \right]$

נחשב $\int x e^{3x} dx$ בחלקים $\int x e^{3x} dx = \frac{1}{3} e^{3x} x - \frac{1}{3} \int e^{3x} dx = \frac{1}{3} e^{3x} x - \frac{e^{3x}}{9}$ לכן:

הפתרון הוא $y = e^{-3x} \cdot \left[\frac{1}{3} e^{3x} x - \frac{e^{3x}}{9} + e^x + c \right] = \frac{1}{3} x - \frac{1}{9} + e^{-2x} + c e^{-3x}$

$$(x^2 + 3xy + y^2)dx - x^2dy = 0 \quad .\text{ה}$$

$$: x^2 dx \text{ מחלק ב } (x^2 + 3xy + y^2)dx = x^2 dy$$

$$\frac{(x^2 + 3xy + y^2)}{x^2} = \frac{dy}{dx} \Rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{x^2}{x^2} + \frac{3xy}{x^2} + \frac{y^2}{x^2} = 1 + 3\frac{y}{x} + \frac{y^2}{x^2}$$

$$\text{נציב } z = \frac{y}{x}, \quad y = zx, \quad z = \frac{y}{x} \quad \text{לאחר הצבה נקבל:} \quad \frac{dy}{dx} = z + \frac{dz}{dx}x$$

$$z + \frac{dz}{dx}x = 1 + 3z + z^2 \Rightarrow \frac{dz}{dx}x = 1 + 2z + z^2 = (1+z)^2 \Rightarrow \frac{dz}{(1+z)^2} = \frac{dx}{x}$$

נפעיל אינטגרל:

$$\text{נציב בהחזרה } z = \frac{y}{x} \text{ ונקבל:} \quad \int \frac{dz}{(1+z)^2} = \int \frac{dx}{x} + c \Rightarrow -\frac{1}{1+z} = \ln|x| + c$$

$$-\frac{1}{1+\frac{y}{x}} = \ln|x| + c \Rightarrow -\frac{1}{1+\frac{y}{x}} = -\frac{x}{x+y} = \ln|x| + c \Rightarrow x+y = -\frac{x}{\ln|x|+c} \Rightarrow y = -\frac{x}{\ln|x|+c} - x$$

$$\boxed{y = -\frac{x}{\ln|x|+c} - x} \quad \text{לכן הפתרון הוא}$$

$$. \text{ו } x^2 y' + 2xy - y^3 = 0$$

$$x^2 y' + 2xy - y^3 = 0 \Rightarrow y' + \frac{2}{x}y = \frac{1}{x^2} \cdot y^3$$

$$\text{זאת משוואת ברנולי עם } n=3, q(x) = \frac{1}{x^2}, p(x) = \frac{2}{x} \text{ (לכן } y=0 \text{ פתרון)}$$

$$\text{נציב את הנתונים:} \quad y = \left\{ e^{-\int (1-n)p(x)dx} \cdot \left[c + \int (1-n)q(x)e^{\int (1-n)p(x)dx} dx \right] \right\}^{\frac{1}{1-n}}$$

$$y = \left\{ e^{-\int -2 \cdot \frac{2}{x} dx} \cdot \left[c + \int -2 \cdot \frac{1}{x^2} e^{\int -2 \cdot \frac{2}{x} dx} dx \right] \right\}^{\frac{1}{-2}} = \left\{ e^{4 \ln|x|} \cdot \left[c - \int \frac{2}{x^2} e^{-4 \ln|x|} dx \right] \right\}^{\frac{1}{-2}} =$$

$$= \{e^{\ln|x|^4} \cdot [c - \int \frac{2}{x^2} e^{\ln \frac{1}{|x|^4}} dx]\}^{\frac{1}{2}} = [x^4 \cdot (c - \int \frac{2}{x^2} \frac{1}{x^4} dx)]^{\frac{1}{2}} = [x^4 \cdot (c - 2 \cdot \frac{x^{-5}}{-5})]^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{cx^4 + \frac{2}{5x}}}$$

($c \rightarrow \infty$ פתרון רגולרי עבור $y = 0$) $y = \frac{1}{\sqrt{cx^4 + \frac{2}{5x}}}$ הפתרון הוא

$$\frac{dy}{dx} = \frac{x - e^{-x}}{y + e^y} \quad .\tau$$

$\int (y + e^y) dy = \int (x - e^{-x}) dx$ נפעיל אינטגרל על שני האגפים:

$$\boxed{\frac{y^2}{2} + e^y = \frac{x^2}{2} + e^{-x} + c}$$

$y' = \cos^2 x \cos^2 2y$ .n

$\int \frac{dy}{\cos^2 2y} = \int \cos^2 x dx$ נעשה אינטגרל על שני אגפים $\frac{dy}{\cos^2 2y} = dx \cos^2 x$

$$\int \cos^2 x dx = \int (\frac{1}{2} \cos(2x) + \frac{1}{2}) dx = \frac{\sin(2x)}{2} + \frac{x}{2}, \int \frac{dy}{\cos^2 2y} = \frac{\tan 2y}{2}$$

לקן:

$$\frac{\tan 2y}{2} = \frac{\sin(2x)}{2} + \frac{x}{2} + c \Rightarrow \tan 2y = \sin(2x) + x + c \Rightarrow y = \frac{\arctan(\sin(2x) + x + c)}{2}$$

לקן הפתרון הוא $y = \frac{\arctan(\sin(2x) + x + c)}{2}$

$(3 + y + 2y^2 \sin^2 x) dx + (x + 2xy - y \sin(2x)) dy = 0$.ט

נראה שהתבנית מדוייקת: כאן

$p(x, y) = 3 + y + 2y^2 \sin^2 x, q(x, y) = x + 2xy - y \sin(2x)$

$$u = \int p dx + \varphi(y) = \int 3 + y + 2y^2 \sin^2 x dx + \varphi(y) = 3x + xy + 2y^2 \int (\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos(2x)) dx + \varphi(y) =$$

$$= 3x + xy + y^2 \left(x - \frac{\sin(2x)}{2} + \varphi(y) \right) = 3x + xy + xy^2 - \sin(x)\cos(x)y^2 + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = x + 2xy - 2\sin(x)\cos(x)y + \varphi'(y) = x + 2xy - \sin(2x) + \varphi'(y) = q(x, y)$$

לכן $\varphi(y) = c$ לכן $\varphi'(y) = 0$ לכן $x + 2xy - \sin(2x) + \varphi'(y) = x + 2xy - \sin(2x)$

לכן $u = 0$ והפתרון הוא $u = 3x + xy + xy^2 - \sin(x)\cos(x)y^2 + c$

$$3x + xy + xy^2 - \sin(x)\cos(x)y^2 + c = 0 \Rightarrow (x - \sin x \cos x)y^2 + xy + 3x + c = 0$$

מפתרון משוואה ריבועית:

$$y_{1,2} = \frac{-x \pm \sqrt{x^2 - 4(x - \sin x \cos x) \cdot (3x + c)}}{2((x - \sin x \cos x))}$$

$$2x^3 y' = y(y^2 + 3x^2).$$

$$y' = \frac{y(y^2 + 3x^2)}{2x^3} = \frac{y^3}{2x^3} + \frac{3x^2 y}{2x^3} = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{y}{x}\right)^3 + \frac{3}{2} \cdot \frac{y}{x}$$

נציב $z = \frac{y}{x}$, לכן $y = zx$, $\frac{dy}{dx} = z + \frac{dz}{dx}x$ לאחר הצבה נקבל:

$$\text{לכן } z + \frac{dz}{dx}x = \frac{1}{2} \cdot z^3 + \frac{3}{2}z \Rightarrow \frac{dz}{dx}x = \frac{1}{2}(z^3 + z) = \frac{1}{2}z(z^2 + 1)$$

$$\int \frac{2dz}{z(z^2 + 1)} = \int \frac{dx}{x} = \ln|x| + c \quad \text{נפעיל אינטגרל: } \frac{2dz}{z(z^2 + 1)} = \frac{dx}{x}$$

$$\text{לכן } \frac{1}{z(z^2 + 1)} = \frac{z^2 + 1 - z^2}{z(z^2 + 1)} = \frac{1}{z} - \frac{z}{z^2 + 1}$$

$$\int \frac{2dz}{z(z^2 + 1)} = 2 \int \frac{1}{z} - \frac{z}{z^2 + 1} dz = 2 \ln|z| - \ln|z^2 + 1| = \ln \left| \frac{z^2}{z^2 + 1} \right| = \ln \left(\frac{z^2}{z^2 + 1} \right)$$

נציב בחזרה $z = \frac{y}{x}$ ונקבל

$$\ln\left(\frac{\frac{y^2}{x^2}}{\frac{y^2}{x^2} + 1}\right) = \ln|x| + c \Rightarrow \ln\left(\frac{y^2}{x^2 + y^2}\right) = \ln|x| + c \Rightarrow e^{\ln\frac{y^2}{x^2 + y^2}} = e^c \cdot e^{\ln|x|} \Rightarrow \frac{y^2}{x^2 + y^2} = c|x|$$

$$\Rightarrow y^2 = cx(x^2 + y^2) = y^2(cx - 1) = -cx^3 \Rightarrow y^2 = \frac{cx^3}{1 - cx} \Rightarrow y = \pm\sqrt{\frac{cx^3}{1 - cx}}$$

$$\frac{dy}{dx} = e^{x+y} - 1. \text{א.}$$

נציב $z = x + y$ ונקבל $y = z - x \Rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{dz}{dx} - 1$, ולכן: $\frac{dz}{dx} - 1 = e^z - 1$

$$x + y = e^{x+y}x \text{ נציב בחזרה } \frac{dz}{dx} = e^z \Rightarrow z = e^z x$$

ולכן הפתרון הוא $x + y = e^{x+y}x$.

2. פתרו את בעיות ההתחלה הבאות. האם יש לכל בעיה פתרון יחיד? אם כן ציינו תחום הגדרה של פתרון יחיד זה.

$$\begin{cases} (xy + x)dx = (x^2y^2 + x^2 + y^2 + 1)dy \\ y(1) = 1 \end{cases} \text{א.}$$

$$(xy + x)dx = (x^2y^2 + x^2 + y^2 + 1)dy = (x^2(y^2 + 1) + y^2 + 1)dy = (x^2 + 1)(y^2 + 1)dy$$

לכן:

$$\int \frac{x}{x^2 + 1} dx = \int \frac{y^2 + 1}{y + 1} dy \text{ נעשה אינטגרל: } \frac{x}{x^2 + 1} dx = \frac{y^2 + 1}{y + 1} dy$$

$$\int \frac{x}{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \ln|x^2 + 1| = \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1)$$

$$\int \frac{y^2 + 1}{y + 1} dy = \int \frac{(y + 1)^2 - 2y}{y + 1} dy = \int y + 1 - \frac{2y + 2}{y + 1} + \frac{2}{y + 1} dy = \int y + 1 - 2 + \frac{2}{y + 1} dy =$$

$$= \frac{y^2}{2} - y + 2 \ln |y + 1|$$

לכן $\frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + c = \frac{y^2}{2} - y + 2 \ln |y + 1|$ נציב את תנאי ההתחלה:

$$\frac{1}{2} \ln(1 + 1) + c = \frac{1}{2} - 1 + 2 \ln |1 + 1| \Rightarrow c = -\frac{1}{2} + \frac{3}{2} \ln 2$$

לכן הפתרון הוא $\boxed{\frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + -\frac{1}{2} + \frac{3}{2} \ln 2 = \frac{y^2}{2} - y + 2 \ln |y + 1|}$

$$\begin{cases} y^2(1 - x^2)^{\frac{1}{2}} dy = \arcsin x dx \\ y(0) = 0 \end{cases}$$

$\int y^2 dy = \int \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx$ נפעיל אינטגרל $y^2 dy = \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx$

$$\int y^2 dy = \frac{y^3}{3}$$

לכן $u = \arcsin x$ נציב $\int \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx = \int \arcsin x \cdot (\arcsin x)' dx$

$$\int \frac{\arcsin x}{\sqrt{1 - x^2}} dx = \int u du = \frac{u^2}{2} = \frac{(\arcsin x)^2}{2}$$

$\frac{(\arcsin 0)^2}{2} = \frac{0^3}{3} + c \Rightarrow c = 0$ נציב תנאי התחלה: $\frac{(\arcsin x)^2}{2} = \frac{y^3}{3} + c$

לכן הפתרון הוא $\boxed{y = \sqrt[3]{\frac{3}{2} (\arcsin x)^2}}$

$$\begin{cases} y' + \frac{2}{x}y = \frac{\cos x}{x^2}, x > 0 \\ y(\pi) = 0 \end{cases} .ג$$

מד"ר לינארית מסדר 1, $p(x) = \frac{2}{x}$, $q(x) = \frac{\cos x}{x^2}$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $y = e^{-\int p(x)dx} \cdot [\int q(x)e^{\int p(x)dx} dx + c]$. לכן הפתרון הוא

$$\begin{aligned} y &= e^{-\int \frac{2}{x} dx} \cdot [\int \frac{\cos x}{x^2} e^{\int \frac{2}{x} dx} dx + c] = e^{-2 \ln|x|} \cdot [\int \frac{\cos x}{x^2} e^{2 \ln|x|} dx + c] = \frac{1}{x^2} \cdot [\int \frac{\cos x}{x^2} x^2 dx + c] = \\ &= \frac{1}{x^2} \cdot [\int \cos x dx + c] = \frac{\sin x}{x^2} + \frac{c}{x^2} \end{aligned}$$

נציב את תנאי ההתחלה: $0 = \frac{\sin \pi}{\pi^2} + \frac{c}{\pi^2} \Rightarrow c = 0$. לכן הפתרון הוא $y = \frac{\sin x}{x^2}$

$$\begin{cases} (3xy + 3y - 4)dx + (x + 1)^2 dy = 0 \\ y(0) = 1 \end{cases} .ד$$

$$\begin{aligned} (3y(x + 1) - 4)dx + (x + 1)^2 dy = 0 &\Rightarrow \frac{dy}{dx} = -\frac{(3y(x + 1) - 4)}{(x + 1)^2} = -\frac{3}{x + 1}y + \frac{4}{(x + 1)^2} \\ \Rightarrow \frac{dy}{dx} + \frac{3}{x + 1}y &= \frac{4}{(x + 1)^2} \end{aligned}$$

מד"ר לינארית מסדר 1, $p(x) = \frac{3}{x + 1}$, $q(x) = \frac{4}{(x + 1)^2}$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $y = e^{-\int p(x)dx} \cdot [\int q(x)e^{\int p(x)dx} dx + c]$. לכן הפתרון הוא

$$y = e^{-\int \frac{3}{x+1} dx} \cdot \left[\int \frac{4}{(x+1)^2} e^{\int \frac{3}{x+1} dx} dx + c \right] = e^{-3 \ln|x+1|} \cdot \left[\int \frac{4}{(x+1)^2} e^{3 \ln|x+1|} dx + c \right] =$$

$$|x+1|^{-3} \cdot \left[\int \frac{4}{(x+1)^2} |x+1|^3 dx + c \right] = \frac{1}{|x+1|^3} \cdot \left[\int 4|x+1| dx + c \right] =$$

$$\frac{1}{(x+1)^3 \text{sign}(x+1)} \cdot [2(x+1)^2 \text{sign}(x+1) + c] = \frac{2}{x+1} + \frac{c}{|x+1|^3}$$

$$\boxed{y = \frac{2}{x+1} - \frac{1}{|x+1|^3}}$$

נציב את תנאי ההתחלה: $1 = \frac{2}{1} + \frac{c}{1^3} \Rightarrow c = -1$ לכן הפתרון הוא:

$$\begin{cases} y dx + x(1+x^2 y^2) dy = 0 \\ y(0) = 0 \end{cases} \quad \text{האם משפט היחידות מתקיים כאן?} \quad \text{ה.}$$

$$\begin{cases} y' = \sqrt[3]{2x-y} + 2 \\ y(1) = 2 \end{cases} \quad \text{א.}$$

נציב $y = 2x - z$, $z = 2x - y$ לכן $\frac{dy}{dx} = 2 - \frac{dz}{dx}$ לאחר הצבה נקבל:

$$2 - \frac{dz}{dx} = \sqrt[3]{z} + 2 \Rightarrow \frac{dz}{dx} = -z^{\frac{1}{3}} \Rightarrow z^{-\frac{1}{3}} dz = -dx \Rightarrow \frac{z^{\frac{2}{3}}}{\frac{2}{3}} = -x + c \Rightarrow \frac{3}{2} z^{\frac{2}{3}} = -x + c$$

נציב בחזרה: $\frac{3}{2}(2x - y)^{\frac{2}{3}} = -x + c$ ונציב את תנאי ההתחלה: $\frac{3}{2}(2 \cdot 1 - 2)^{\frac{2}{3}} = -1 + c$

לכן $c = 1$ והפתרון הוא $\boxed{\frac{3}{2}(2x - y)^{\frac{2}{3}} = -x + 1}$

נשים לב כי יש פתרון סינגולרי: $y = 2x$ (כי $y' = 2 = \sqrt{2x - 2x} + 2 = \sqrt{y - 2x} + 2$) ומקיים את תנאי ההתחלה). לכן נסיק שמשפט הקיום ויחידות לא מתקיים כאן כי הפתרון לא יחיד.

$$y' = \frac{(1+y)^2}{x(y+1) - x^2} \quad \text{א. 3}$$

$$y' = \frac{(1+y)^2}{x(y+1) - x^2} = \frac{1}{\frac{x(y+1)}{(1+y)^2} - \frac{x^2}{(1+y)^2}} = \frac{1}{\frac{x}{y+1} - \left(\frac{x}{y+1}\right)^2}$$

נציב $y = \frac{x}{z} - 1$, $z = \frac{x}{y+1}$ לכן $\frac{dy}{dx} = \frac{z - \frac{dz}{dx}x}{z^2}$ לאחר הצבה נקבל:

$$\frac{z - \frac{dz}{dx}x}{z^2} = \frac{1}{z - z^2} \Rightarrow z - \frac{dz}{dx}x = \frac{z}{1-z} \Rightarrow \frac{dz}{dx}x = z - \frac{z}{1-z} = \frac{z - z^2 - z}{1-z} = \frac{z^2}{z-1}$$

לכן $\frac{z-1}{z^2} dz = \frac{dx}{x}$ נפעיל אינטגרל לקבל

$$\frac{\ln|z^2|}{2} + \frac{1}{z} = \ln|x| + c \Rightarrow \ln(z^2) + \frac{2}{z} = \ln|x| + c$$

נציב בחזרה את $z = \frac{x}{y+1}$ לקבל: $\ln\left(\left(\frac{x}{y+1}\right)^2\right) + \frac{2}{\frac{x}{y+1}} = \ln|x| + c$

לכן הפתרון הוא $\ln\left(\left(\frac{x}{y+1}\right)^2\right) + 2\frac{y+1}{x} = \ln|x| + c$ יש פתרון סינגולרי עבור $y = -1$

$$y' = \frac{y}{3x - y^2} \text{ ב.}$$

במצבם קיבלנו $x' - \frac{3}{y}x = -y$ זוהי מד"ר $\frac{dy}{dx} = \frac{y}{3x - y^2} \Rightarrow \frac{dx}{dy} = \frac{3x - y^2}{y} = \frac{3}{y}x - y$

לינארית מסדר 1 (כאשר הפכנו את המשתנה התלוי והבלתי תלוי), $q(y) = -y, p(y) = -\frac{3}{y}$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $x = e^{-\int p(y)dy} \cdot [\int q(y)e^{\int p(y)dy} dy + c]$. לכן הפתרון הוא

$$x = e^{\int \frac{3}{y} dy} \cdot [\int -ye^{-\frac{3}{y}} dy + c] = e^{3\ln|y|} \cdot [-\int ye^{-3\ln|y|} dy + c] = |y|^3 \cdot [-\int y \frac{1}{|y|^3} dy + c]$$

$$= |y|^3 \cdot [\text{sign}(y) \int -\frac{1}{y^2} dy + c] = |y|^3 \cdot [\text{sign}(y) \cdot \frac{1}{y} + c] = y^2 + c|y|^3$$

לכן הפתרון הוא $x = y^2 + c|y|^3$

ג. $(2x + y + 1)dx - (4x + 2y - 3)dy = 0$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{(2x + y + 1)}{(4x + 2y - 3)}$$

נציב $y = z - 2x, z = 2x + y$ לכן $\frac{dy}{dx} = \frac{dz}{dx} - 2$ לאחר הצבה נקבל: $\frac{dz}{dx} - 2 = \frac{z + 1}{2z - 3}$

נפעיל אינטגרל: $\frac{2z - 3}{5(z - 1)} dz = dx$ לכן: $\frac{dz}{dx} = \frac{z + 1}{2z - 3} + 2 = \frac{z + 1 + 4z - 6}{2z - 3} = \frac{5z - 5}{2z - 3}$

$$\int \frac{2z - 3}{5(z - 1)} dz = \int dx = x + c$$

לכן מתקבל: $\int \frac{2z - 3}{5(z - 1)} dz = \frac{1}{5} \int \left(\frac{2z - 2}{z - 1} - \frac{1}{z - 1}\right) dz = \frac{1}{5} (2z - \ln|z - 1|)$

$$\frac{1}{5}(2z - \ln|z-1|) = x + c \quad \text{נציב בחזרה } z = 2x + y \text{ לקבל:}$$

$$\boxed{\frac{1}{5}(4x + 2y - \ln|2x + y - 1|) = x + c}$$

$$xy^2(xy' + y) = 1. \tau$$

$$xy^2\left(x\frac{dy}{dx} + y\right) = 1 \Rightarrow x^2y^2dy + (xy^3 - 1)dx = 0$$

$$\text{כאן } p(x, y) = xy^3 - 1, q(x, y) = x^2y^2, \frac{\partial p}{\partial x} = 2xy^2, \frac{\partial p}{\partial y} = 3xy^2, \text{ לא מתקיים } \frac{\partial p}{\partial y} = \frac{\partial q}{\partial x}$$

$$\text{אך נשים לב ש } \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} = \frac{2xy^2 - 3xy^2}{x^2y^2} = -\frac{1}{x}$$

$$\mu = e^{-\int \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} dx} = e^{-\int \frac{1}{x} dx} = e^{-\ln|x|} = |x|^{-1} = \frac{1}{|x|}$$

זה שקול להכפלת השוואה ב ± 1 :

$$, x^3y^2dy + (x^2y^3 - x)dx = 0$$

$$\text{כאן } p(x, y) = x^2y^3 - x, q(x, y) = x^3y^2, \frac{\partial p}{\partial x} = 2x^2y^3 - 1, \frac{\partial p}{\partial y} = 3x^2y^2$$

$$\text{לכן ניקח: } u = \int p dx + \varphi(y) = \int x^2y^3 - x dx + \varphi(y) = \frac{x^3y^3}{3} - xy + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = x^3y^2 + \varphi'(y) \text{ ואנחנו רוצים שיתקיים } \frac{\partial u}{\partial y} = x^3y^2 \text{ לכן דרוש } \varphi'(y) = 0 \Rightarrow \varphi(y) = c$$

$$\boxed{\frac{x^3y^3}{3} - xy + c = 0} \text{ לכן } u = 0 \text{ ו } u = \frac{x^3y^3}{3} - xy + c \text{ הפתרון הוא}$$

$$\text{ה. } (6x^2 + y^2)dx + y(2x - 3y)dy = 0$$

כאן $\frac{\partial p}{\partial y} = 2y = \frac{\partial q}{\partial x}$, $q(x, y) = 2xy - 3y^2$, $p(x, y) = 6x^2 + y^2$ לכן ניקח:

$$u = \int p dx + \varphi(y) = \int 6x^2 + y^2 dx + \varphi(y) = 2x^3 + xy^2 + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = 2xy - 3y^2 \text{ ואנחנו רוצים שיתקיים } \frac{\partial u}{\partial y} = 2xy + \varphi'(y)$$

$$\cdot \varphi'(y) = -3y^2 \Rightarrow \varphi(y) = -y^3 + c$$

ולכן $u = 2x + xy - y^3 + c = 0$ הוא הפתרון לכן $u = 0$, $u = 2x + xy - y^3 + c$

$$1. (x^2 + 3 \ln y) y dx = x dy$$

$$(x^2 + 3 \ln y) y dx - x dy = 0 \Rightarrow (x^2 + 3 \ln y) dx - \frac{x}{y} dy = 0$$

כאן $p(x, y) = x^2 + 3 \ln y$, $q(x, y) = -\frac{x}{y}$ לכן $\frac{\partial p}{\partial y} = \frac{3}{y}$, $\frac{\partial q}{\partial x} = -\frac{1}{y}$ לא מתקיים $\frac{\partial p}{\partial y} = \frac{\partial q}{\partial x}$

אך נשים לב ש $\frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} = \frac{-\frac{1}{y} - \frac{3}{y}}{-\frac{x}{y}} = \frac{4}{x}$ תלוי רק ב x לכן נגדיר גורם אינטגרציה של

$$\mu = e^{-\int \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} dx} = e^{-\int \frac{4}{x} dx} = e^{-4 \ln |x|} = \frac{1}{x^4}$$

$$\left(\frac{1}{x^2} + \frac{3 \ln y}{x^4}\right) dx - \frac{1}{x^3 y} dy = 0$$

כאן $p(x, y) = \frac{1}{x^2} + \frac{3 \ln y}{x^4}$, $q(x, y) = -\frac{1}{x^3 y}$ לכן $\frac{\partial p}{\partial y} = \frac{3}{x^4 y} = \frac{\partial q}{\partial x}$ לכן ניקח:

$$u = \int p dx + \varphi(y) = \int \frac{1}{x^2} + \frac{3 \ln y}{x^4} dx + \varphi(y) = -\frac{1}{x} - \frac{3 \ln y}{x^3} + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = -\frac{1}{x^3 y} \quad \text{ואנחנו רוצים שיתקיים} \quad \frac{\partial u}{\partial y} = -\frac{3}{3x^3 y} + \varphi'(y)$$

$$\cdot \varphi'(y) = 0 \Rightarrow \varphi(y) = c$$

$$\text{ולכן} \quad -\frac{1}{x} - \frac{3 \ln y}{x^3} = 0 \Rightarrow \ln y = \frac{-x^2}{3} \quad \text{ואם} \quad u = 0, \quad u = -\frac{1}{x} - \frac{3 \ln y}{x^3}$$

$$y = e^{-\frac{x^2}{3}}$$

4. אגוף מסוים בעל טמפרטורה $T_0 = 200^\circ C$ שמים בסביבה בעלת טמפרטורה שמשתנה עם הזמן לפי החוק הבא: $f(t) = 100 \cdot e^{-\alpha t}$ כאשר $\alpha > 0$ פרטמטר הסביבה. ידוע (חוק של ניטון): קצב השינוי הטמפרטורה של גוף בסביבה הוא פרופורציונאלית להפרש בין הטמפרטורות של הסביבה ושל הגוף.

בהנחה כי מקדם הפרופורציה הוא $k = 2$ מצאו את טמפרטורת הגוף $T(t)$ לכל $t \geq 0$.

קצב השינוי שווה לנזרת לכן ידוע כי מתקיים: $T' = k(T(t) - f(t))$, עם תנאי התחלה

$$\frac{dT}{dt} = 2(100e^{-\alpha t} - T) \quad \text{ונפתור:} \quad T(0) = T_0 = 200$$

$$\frac{dT}{dt} + 2T = 200e^{-\alpha t}$$

מד"ר לינארית מסדר 1, $p(t) = 2$, $q(t) = 200e^{-\alpha t}$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $T = e^{-\int p(t) dt} \cdot [\int q(t) e^{\int p(t) dt} dt + c]$. לכן הפתרון הוא

$$T = e^{-\int 2 dt} \cdot [\int 200e^{-\alpha t} e^{\int 2 dt} dt + c] = e^{-2t} \cdot [200 \int e^{(2-\alpha)t} dt + c] = e^{-2t} \cdot [200 \frac{e^{(2-\alpha)t}}{2-\alpha} + c]$$

$$= \frac{200e^{-\alpha t}}{2-\alpha} + ce^{-2t}$$

$$200 = \frac{200e^0}{2-\alpha} + ce^0 \Rightarrow c = 200(1 - \frac{1}{2-\alpha}) = 200 \frac{1-\alpha}{2-\alpha}$$

נציב את תנאי ההתחלה:

לכן המשוואת הטמפרטורה היא:

$$T(t) = \frac{200e^{-\alpha t}}{2-\alpha} + 200 \frac{1-\alpha}{2-\alpha} e^{-2t} = 200 \frac{e^{-\alpha t} + (1-\alpha)e^{-2t}}{2-\alpha}$$

בכדור עושי ממלח בעל מסה של $M_0 = 100g = 0.1kg$ נופל ממנוחה במים חמים ומאבד כל שניה $1g$ מהמסה שלו. כח ההתנגדות לנפילתו פרופורציונלי למהירות הנפילה עם מקדם הפרופורציה $k = 2$. מצאו את מהירות הנפילה ברגע שבו מסת הכדור תהיה מחצית ממסתו ההתחלתית.

פונקציית המסה היא $M(t) = M_0 - 0.001t = 0.1 - 0.001t$, כח ההתנגדות פרופורציונלי

למהירות לכן: $F = kv(t) = 2v$ לפי חוקי ניוטון $\sum F = ma$

, ונזכר שתאוצה היא נגזרת של מהירות: $\sum F = M(t)g - 2v(t) = M(t)a$

$$v' = \frac{dv}{dt} = g - \frac{2v(t)}{M(t)} = g - \frac{2v}{0.1 - 0.001t}$$

נפתור אותו(התנאי ההתחלתי הוא $v(0) = 0$ כיוון שנפל ממנוחה):

$$q(t) = g, p(t) = \frac{2}{0.1 - 0.001t}, v' + \frac{2}{0.1 - 0.001t}v = g$$

הפתרון הכללי למדר מהצורה שכזו היא $v = e^{-\int p(t)dt} \cdot [\int q(t)e^{\int p(t)dt} dt + c]$. לכן הפתרון הוא

$$v = e^{-\int \frac{2}{0.1-0.001t} dt} \cdot [\int g e^{\int \frac{2}{0.1-0.001t} dt} dt + c] = e^{\frac{2 \ln|0.1-0.001t|}{0.001}} \cdot [g \int e^{-\frac{2 \ln|0.1-0.001t|}{0.001}} dt + c] =$$

$$= (0.1 - 0.001t)^{2000} \cdot [g \int (0.1 - 0.001t)^{-2000} dt + c] =$$

$$= (0.1 - 0.001t)^{2000} \cdot [g \cdot \frac{(0.1 - 0.001t)^{-1999}}{1999 \cdot -0.001} + c] =$$

$$= (0.1 - 0.001t)^{2000} \cdot [g \frac{1000}{1999} (0.1 - 0.001t)^{-1999} + c] = g \frac{1000}{1999} (0.1 - 0.001t) + c(0.1 - 0.001t)^{2000}$$

$$\text{לכן } 0 = g \cdot \frac{1000}{1999} (0.1) + c \cdot 0.1^{2000} \Rightarrow c = -g \frac{100}{1999} \cdot 0.1^{-2000}$$

נציב תנאי התחלה:

$$v(t) = g \frac{1000}{1999} (0.1 - 0.001t) - g \frac{100}{1999} \cdot 0.1^{-2000} (0.1 - 0.001t)^{2000}$$

הזמן שבו מסת הכדור תהיה חצי היא $t = 50 \text{ sec}$ לכן

$$v(50) = g \frac{1000}{1999} (0.05) - g \frac{100}{1999} 0.1^{-2000} \cdot 0.05^{2000} = g \frac{50}{1999} - g \frac{100}{1999} \cdot 0.05^{2000}$$

$$\approx 9.8 \frac{50}{1999} = 0.245 \text{ m / sec}$$

לכן המהירות כאשר מסת הכדור היא חצי מהמקורית היא $v_{half} = 0.245 \text{ m / sec}$

$$(2x + y \cos(xy))dx + x \cos(xy)dy = 0 \quad \text{א.5}$$

כאן $q(x, y) = x \cos(xy)$, $p(x, y) = 2x + y \cos(xy)$

$$\frac{\partial p}{\partial y} = \cos(xy) - xy \sin(xy) = \frac{\partial q}{\partial x}$$

לכן זוהי מד"ר מדוייקת ונמצא את u :

$$u = \int p dx + \varphi(y) = \int 2x + y \cos(xy) dx + \varphi(y) = x^2 + \sin(xy) + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = x \cos(xy) + \varphi'(y) = q$$

ונדרוש $\varphi'(y) = 0 \Rightarrow \varphi(y) = c$ לכן

$$x^2 + \sin(xy) + c = 0$$

לכן הפתרון הוא $u = x^2 + \sin(xy) + c = 0$

$$v(2uv^2 - 3)du + (3u^2v^2 - 3u + 4v)dv = 0 \quad \text{ב.0}$$

$$q(u, v) = 3u^2v^2 - 3u + 4v, \quad p(u, v) = 2uv^3 - 3v$$

$$\frac{\partial p}{\partial v} = 6uv^2 - 3 = \frac{\partial q}{\partial u}$$

לכן המד"ר מדוייקת ולכן ניקח

$$u^* = \int p du + \varphi(v) = \int (2uv^3 - 3v) du + \varphi(v) = u^2v^3 - 3uv + \varphi(v)$$

$$\frac{\partial u^*}{\partial v} = 3u^2v^2 - 3u + \varphi'(v) = q \Rightarrow \varphi'(v) = 4v \Rightarrow \varphi(v) = 2v^2 + c$$

$$u^2v^3 - 3uv + 2v^2 + c = 0$$

לכן הפתרון הוא $u^* = u^2v^3 - 3uv + 2v^2 + c = 0$

$$y_1(x) = \sin x$$

בהינתן $\frac{dy}{dx} = \frac{2 \cos^2 x - \sin^2 x + y^2}{2 \cos x}$ פתרון פרטי שלה.

נציב $y = y_0 + z$ לכן $\frac{dy}{dx} = \sin x + \frac{dz}{dx}$ לכן:

$$\cos x + \frac{dz}{dx} = \frac{2\cos^2 x - \sin^2 x + (z + \sin x)^2}{2\cos x} \Rightarrow$$

$$\frac{dz}{dx} = \frac{2\cos^2 x - \sin^2 x + z^2 + 2z\sin x + \sin^2 x - 2\cos^2 x}{2\cos x} = \frac{z^2 + 2z\sin x}{2\cos x}$$

$$זאת משוואת ברנולי: $z' - \tan x z = \frac{z^2}{2\cos x}$$$

$$, y(x) = \sqrt[1-n]{e^{-\int(1-n)p(x)dx} \int(1-n)q(x)e^{\int(1-n)p(x)dx} dx}$$

$$q(x) = \frac{1}{2\cos x}, p(x) = -\tan x, n = 2 \text{ נציב}$$

$$y(x) = \sqrt[1-2]{e^{-\int(1-2)-\tan x dx} [c + \int(1-2)\frac{1}{2\cos x} e^{\int(1-2)-\tan x dx} dx]} =$$

$$= \sqrt[1]{e^{-\int \tan x dx} [c + \int -\frac{1}{2\cos x} e^{\int \tan x dx} dx]} = \frac{1}{e^{\ln|\cos x|} [c + \int -\frac{1}{2\cos x} e^{-\ln|\cos x|} dx]} =$$

$$= \frac{1}{|\cos x| [c + \int -\frac{1}{2\cos x} \frac{1}{|\cos x|} dx]} = \frac{1}{-\cos x [c + \int \frac{1}{2\cos^2 x} dx]} = \frac{1}{-\cos x [c + \frac{1}{2} \tan x]} =$$

$$= \frac{2}{c \cos x - \sin x}$$

$$\boxed{\frac{2}{c \cos x - \sin x}} \text{ לכן הפתרון הוא}$$

$$(3x^2 y + 2xy + y^3)dx + (x^2 + y^2)dy = 0. \quad \text{ד.}$$

$$\frac{\partial q}{\partial x} = 2x \quad \frac{\partial p}{\partial y} = 3x^2 + 2x + 3y^2 \quad \text{לכן } q(x, y) = x^2 + y^2, \quad p(x, y) = 3x^2y + 2xy + y^3$$

$$\text{לכן הדבר לא מדוייקת אך נשים לב } \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} = \frac{-3x^2 - 3y^2}{x^2 + y^2} = -3$$

תתוי ב x בלבד לכן ניקח

גורם אינטגרציה של $\mu = e^{-\int -3dx} = e^{3x}$ נכפיל לקבל

$$e^{3x}(3x^2y + 2xy + y^3)dx + e^{3x}(x^2 + y^2)dy = 0$$

$$u = \int qdy + \varphi(x) = \int (e^{3x}x^2 + e^{3x}y^2)dy + \varphi(x) = e^{3x}x^2y + \frac{e^{3x}y^3}{3} + \varphi(x)$$

$$\varphi'(x) = 0 \Rightarrow \varphi(x) = c \quad \text{לכן } \frac{\partial u}{\partial x} = 3e^{3x}x^2y + 2xe^{3x}y + e^{3x}y^3 + \varphi'(x) = p$$

$$\boxed{e^{3x}x^2y + \frac{e^{3x}y^3}{3} + c = 0} \quad \text{לכן } u = e^{3x}x^2y + \frac{e^{3x}y^3}{3} + c = 0 \text{ והפתרון הוא}$$

$$(3x + \frac{6}{y})dx + (\frac{x^2}{y} + 3\frac{y}{x})dy = 0.$$

נכפיל ב xy את שני האגפים: $(3x^2y + 6x)dx + (x^3 + 3y^2)dy = 0$

$$\text{כאן } q(x, y) = x^3 + 3y^2, \quad p(x, y) = 3x^2y + 6x \quad \text{והמדר מדוייקת, } \frac{\partial p}{\partial y} = 3x^2 = \frac{\partial q}{\partial x}$$

$$\text{ניקח } u = \int pdx + \varphi(y) = \int (3x^2y + 6x)dx + \varphi(y) = x^3y + 3x^2 + \varphi(y)$$

$$\text{לכן } \varphi'(y) = 3y^2 \Rightarrow \varphi(y) = y^3 + c \quad \frac{\partial u}{\partial y} = x^3 + \varphi'(y) = q(x, y)$$

$$\boxed{x^3y + 3x^2 + y^3 + c = 0} \quad \text{לכן הפתרון הוא } u = x^3y + 3x^2 + y^3 + c = 0$$

$$y(8x - 9y)dx + 2x(x - 3y)dy = 0. \quad \text{בשתי דרכים:}$$

דרך א:

$$\frac{\partial p}{\partial y} = 8x - 18y, \quad \frac{\partial q}{\partial x} = 4x - 6y \quad \text{לכן } q(x, y) = 2x^2 - 6xy, \quad p(x, y) = 8xy - 9y^2$$

המד"ר לא מדוייקת לכן ניקח גורם אינטגרציה $\mu = e^{-\int \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} dx}$

$$\text{לכן } \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} = \frac{4x - 6y - (8x - 18y)}{2x^2 - 6xy} = \frac{-4x + 12y}{2x(x - 3y)} = \frac{-4(x - 3y)}{2x(x - 3y)} = \frac{-2}{x}$$

$$\mu = e^{\int \frac{-2}{x} dx} = e^{-2 \ln|x|} = x^{-2} = \frac{1}{x^2}$$

$$(8x^3y - 9x^2y^2)dx + (2x^4 - 6x^3y)dy = 0$$

$$u = \int (8x^3y - 9x^2y^2)dx + \varphi(y) = 2x^4y - 3x^3y^2 + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = 2x^4 - 6x^3y + \varphi'(y) = 2x^4 - 6x^3y \Rightarrow \varphi'(y) = 0 \Rightarrow \varphi(y) = c$$

$$2x^4y - 3x^3y^2 + c = 0$$

דרך ב:

$$y(8x - 9y)dx + 2x(x - 3y)dy = 0$$

$$(8 - 9\frac{y}{x})dx + (\frac{2x}{y} - 6)dy = 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{9\frac{y}{x} - 8}{2\frac{x}{y} - 6}$$

$$\frac{dy}{dx} = z + \frac{dz}{dx}x \text{ לכן } y = zx, \text{ לכן } z = \frac{y}{x} \text{ נציב}$$

$$z + \frac{dz}{dx}x = \frac{9z - 8}{\frac{2}{z} - 6} = \frac{9z^2 - 8z}{2 - 6z} \Rightarrow \frac{dz}{dx}x = \frac{9z^2 - 8z}{2 - 6z} - z = \frac{9z^2 - 8z - 2z + 6z^2}{2 - 6z} = \frac{5z(3z - 2)}{2 - 6z}$$

$$\int \frac{(2 - 6z)dz}{5z(3z - 2)} = \int \frac{dx}{x} = \ln|x| + c \text{ נפעיל אינטגרל: } \frac{(2 - 6z)dz}{5z(3z - 2)} = \frac{dx}{x} \text{ לכן}$$

$$\int \frac{(2-6z)dz}{5z(3z-2)} = \frac{2}{5} \int \frac{1-3z}{z(3z-2)} dz = \frac{2}{5} \int \frac{1}{z(3z-2)} - \frac{3z}{z(3z-2)} dz = \frac{2}{5} \int \frac{2-3z+3z}{z(3z-2)} - \frac{3}{(3z-2)} dz =$$

$$= \frac{2}{5} \int \frac{2-3z+3z}{2z(3z-2)} - \frac{3}{(3z-2)} dz = \frac{2}{5} \int -\frac{1}{2z} + \frac{3}{2(3z-2)} - \frac{3}{(3z-2)} dz = \frac{2}{5} \int -\frac{1}{2z} - \frac{3}{2(3z-2)} dz =$$

$$= -\frac{1}{5} \int \frac{1}{z} + \frac{3}{(3z-2)} dz = -\frac{1}{5} \ln|z| - \frac{1}{5} \cdot \frac{3 \cdot \ln|3z-2|}{3} = -\frac{1}{5} (\ln|z| - \ln|3z-2|)$$

$$-\frac{1}{5} (\ln|z| - \ln|3z-2|) = \ln|x| + c$$

$$\boxed{-\frac{1}{5} (\ln|\frac{y}{x}| - \ln|\frac{3y}{x} - 2|)} = \ln|x| + c \quad \text{נציב בחזרה } z = \frac{y}{x} \text{ הפתרון הוא}$$

$$y' = 2 \left(\frac{y+2}{x+y-1} \right)^2 \quad \cdot \tau$$

יש לנו כאן מקרה של $y' = f\left(\frac{a_1x + b_1y + c_1}{a_2x + b_2y + c_2}\right)$ כאשר $a_1 = 0, b_1 = 1, c_1 = 2, a_2 = 1, b_2 = 1, c_2 = -1$

$$\det \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = 0 - 1 = -1 \neq 0 : \det \begin{pmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{pmatrix} \text{ נחשב את } a_2 = 1, b_2 = 1, c_2 = -1$$

לכן נגדיר $x = p + \alpha, y = q + \beta$

$$a_1x + b_1y + c_1 = a_1p + b_1q + (a_1\alpha + b_1\beta + c_1)$$

$$a_2x + b_2y + c_2 = a_2p + b_2q + (a_2\alpha + b_2\beta + c_2)$$

נרצה ש $\begin{cases} a_1\alpha + b_1\beta + c_1 = 0 \\ a_2\alpha + b_2\beta + c_2 = 0 \end{cases}$ כלומר $\begin{cases} \beta + 2 = 0 \\ \alpha + \beta - 1 = 0 \end{cases}$ מהמשוואה הראשונה נקבל $\beta = -2$ לכן $\alpha = 3$, לכן ההצבה היא $x = p + 3, y = q - 2$

$$\text{לכן } z = \frac{q}{p} \text{ נציב } \frac{dy}{dx} = \frac{dq}{dp} = f\left(\frac{a_1p + b_1q}{a_2p + b_2q}\right) = f\left(\frac{q}{p+q}\right) = f\left(\frac{p}{1+\frac{q}{p}}\right)$$

$$z + \frac{dz}{dp} p = f\left(\frac{z}{1+z}\right) = 2 \left(\frac{z}{z+1}\right)^2 = \frac{2z^2}{z^2 + 2z + 1} : q = zp \Rightarrow \frac{dq}{dp} = z + \frac{dz}{dp} p$$

$$\frac{z^2 + 2z + 1}{z^3 + z} dz = -\frac{dp}{p} \quad \text{לכן} \quad \frac{dz}{dp} p = \frac{2z^2}{z^2 + 2z + 1} - z = \frac{-z^3 - z}{(z+1)^2} = -\frac{z(z^2 + 1)}{(z+1)^2} \quad \text{לכן:}$$

$$\int \frac{z^2 + 2z + 1}{z^3 + z} dz = \int -\frac{dp}{p} = -\ln |p| + c \quad \text{נפעיל אינטגרל:}$$

$$\int \frac{z^2 + 2z + 1}{z^3 + z} dz = \int \frac{z^2 + 1}{z(z^2 + 1)} + \frac{2z}{z(z^2 + 1)} dz = \int \frac{1}{z} + \frac{2}{z^2 + 1} dz = \ln |z| + 2 \arctan(z)$$

$$\text{לכן} \quad \ln |z| + 2 \arctan(z) = -\ln |p| + c \quad \text{נציב} \quad p = x - 3, \quad z = \frac{y + 2}{x - 3}$$

$$\text{הפתרון הוא} \quad \ln \left| \frac{y + 2}{x - 3} \right| + 2 \arctan \left(\frac{y + 2}{x - 3} \right) + \ln |x - 3| + c = 0 \quad \text{נצמצם לפי חוקי לוגריתמים:}$$

$$\boxed{\ln |y + 2| + 2 \arctan \left(\frac{y + 2}{x - 3} \right) + c = 0} \quad \text{הפתרון הוא}$$

$$6. \text{א.} \quad (x^2 + y^2 + x) dx + y dy = 0$$

$$\text{כפי שמבוקש נציב} \quad z = x^2 + y^2$$

$$\frac{dz}{dx} = \frac{\partial(x^2 + y^2)}{\partial x} = 2x dx + \frac{\partial(y^2)}{\partial x} = 2x + \frac{\partial y^2}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x} = 2x + 2y \cdot y' = 2x + \frac{2y \cdot dy}{dx}$$

$$\text{נכפיל ב} \quad dx \quad \text{לקבל} \quad dz = 2x dx + 2y dy$$

$$\text{כאשר מציבים במד"ר מקבלים:} \quad z dx + x dx + y dx = 0 \quad \text{כפי שראינו קודם} \quad \frac{dz}{2} = x dx + y dy \quad \text{לכן:}$$

$$, \quad \mu(x^2 + y^2) = \mu(z) \quad \text{כאן דרוש למצוא גורם אינטגרציה} \quad z dx + \frac{dz}{2} = 0 \Rightarrow 2z dx + dz = 0$$

$$\text{במד"ר הנ"ל} \quad p(x, z) = 2z, \quad q(x, z) = 1 \quad \text{פונקציה של} \quad z \quad \text{בלבד} \quad \frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial z} = \frac{0 - 2}{2z} = -\frac{1}{z}$$

$$\text{לכן ניקח גורם אינטגרציה} \quad \mu(z) = e^{\int -\frac{1}{z} dz} = e^{-\ln |z|} = \frac{1}{z} \quad \text{נכפיל בגורם אינטגרציה:} \quad 2dx + \frac{1}{z} dz = 0$$

זאת מד"ר מדוייקת לכן ניקח $u = \int 2dx + \varphi(z) = 2x + \varphi(z)$,

$$\text{לכן } 2x + \ln z + c = 0 \text{ נציב בחזרה: } \frac{\partial u}{\partial z} = \varphi'(z) = \frac{1}{z} \Rightarrow \varphi(z) = \ln |z| + c = \ln z + c$$

$$\text{לכן הפתרון הוא: } 2x + \ln(x^2 + y^2) + c = 0 \Rightarrow x^2 + y^2 = e^{-2x-c} \Rightarrow y^2 = ce^{-2x} - x^2$$

$$\boxed{y = \pm \sqrt{ce^{-2x} - x^2}}$$

$$\begin{cases} (x^2 + y^2 + x)dx + ydy = 0 \\ y(0) = 1 \end{cases}$$

$$\text{לא מדוייקת, ניקח גורם } \frac{\partial p}{\partial y} = 2y, \frac{\partial q}{\partial x} = 0 \text{ לכן } p(x, y) = x^2 + y^2 + x, q(x, y) = y$$

$$\text{אינטגרציה: } \mu = e^{-\int \frac{\frac{\partial q}{\partial x} - \frac{\partial p}{\partial y}}{q} dx} = e^{-2x} = e^{2x} \text{ נכפיל בגורם אינטגרציה:}$$

$$e^{2x}(x^2 + y^2 + x)dx + e^{2x}ydy = 0$$

$$\text{לכן } \frac{\partial u}{\partial x} = e^{2x}y^2 + \varphi'(x) = e^{2x}(x^2 + y^2 + x), u = \int e^{2x}ydy + \varphi(x) = \frac{e^{2x}y^2}{2} + \varphi(x)$$

$$\varphi'(x) = e^{2x}x^2 + e^{2x}x \text{ מאינטגרציה בחלקים פעמיים מקבלים:}$$

$$\varphi(x) = \frac{e^{2x}}{4}(2x^2 - 2x + 1) + \frac{e^{2x}}{4}(2x - 1) + c = \frac{e^{2x}2x^2}{4} + c = \frac{e^{2x}x^2}{2} + c$$

$$\text{לכן } u = \frac{e^{2x}(x^2 + y^2)}{2} + c = 0 \text{ נציב תנאי התחלה: } e^{2x}(x^2 + y^2) + c = 0$$

$$e^0 \cdot (0 + 1) + c = 0 \Rightarrow c = -1$$

$$\text{לא יתכן מינוס בשל תנאי } \boxed{y = \sqrt{\frac{1}{e^{2x}} - x^2}} \text{ לכן הפתרון הוא } y^2 = \frac{1 - e^{2x}x^2}{e^{2x}} = \frac{1}{e^{2x}} - x^2$$

(ההתחלה)

$$\begin{cases} (1 + y^2 + xy^2)dx + (x^2y + y + 2xy)dy = 0 \\ y(0) = 1 \end{cases} .7$$

א. אפשר להגיע מהמד"ר למצב של $y' = f(x, y) = -\frac{1 + y^2 + xy^2}{x^2y + y + 2xy}$ כאן f לא מקיימת את תנאי תנאי ליפשיץ לכן משפט הקיום והיחידות לא מתקיימים (ואכן נראה זאת בסעיף ב').

ב. כאן $p(x, y) = 1 + y^2 + xy^2$, $q(x, y) = x^2y + y + 2xy$, לכן $\frac{\partial p}{\partial y} = 2y + 2xy = \frac{\partial q}{\partial x}$

לכן המד"ר מדוייקת וניקה

$$u = \int p dx + \varphi(y) = \int (1 + y^2 + xy^2) dx + \varphi(y) = x + xy^2 + \frac{x^2y^2}{2} + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = 2xy + x^2y + \varphi'(y) = q(x, y) \quad \text{לכן } \varphi'(y) = y \Rightarrow \varphi(y) = \frac{y^2}{2} + c$$

$$u = x + xy^2 + \frac{x^2y^2}{2} + \frac{y^2}{2} + c = 0 \quad \text{נציב תנאי התחלה:}$$

$$1 + 1 \cdot 0^2 + 0 + 0 + c = 0 \Rightarrow c = -1 \quad \text{לכן הפתרון הוא } x + xy^2 + \frac{x^2y^2}{2} + \frac{y^2}{2} - 1 = 0 \quad \text{בנווד}$$

$$y = \pm \sqrt{\frac{x + \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2}}{1 - x}} \quad \text{את } y: x + \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2} = 1 - x \quad \text{לכן הפתרון הוא}$$

ג. התשובה שקיבלנו מצדעקה את התשובה ב א כי בתשובה אנו רואים שאין יחידות בפתרון.